

MUODOSTELMALUISTELUN ISU-ARVIOINNIN PÄÄPERIAATTEITA

MISTÄ PISTEET KERTYVÄT?

ISU:n arviointijärjestelmässä pisteitä kertyy elementtien vaikeudesta ja laadusta sekä esittämisen osa-alueista.

Tekninen tuomaristo nimeää luistelijan ohjelmassa suorittaman elementin ja sen vaikeustason. Tällä perusteella saadaan tuloslaskentaan elementin vaikeusarvo. Kaikkien elementtien vaikeusarvot julkaistaan taulukkona ISU:n englanninkielisessä tiedotteessa (*ISU Communication, Scale of Values*), joka on saatavilla ajantasaisena ISU:n verkkosivuilta (www.isu.org).

- Elementtien vaikeustasoon vaikuttavat muun muassa suoritettujen vaikeustekijöiden (*features*) ja ylimääräisten vaikeustekijöiden (*additional features*) määrä, laatu ja sisältö.
- Eri tasoille vaadittavat vaikeustekijät ja ylimääräiset vaikeustekijät julkaistaan myös ISU:n tiedotteessa (*ISU Communication, Synchronized Skating Difficulty Groups of Elements, Features and Additional Features*).
- Lisäksi ohjelmaan voi kuulua vaadittuja elementtejä (kuten luova elementti tai yhdistelmäelementti), jotka perusvaatimukset täytettyään saavat tekniseltä tuomaristolta saman vaikeusarvon.

Tarkemmat ohjeet tekniselle tuomaristolle julkaistaan ajantasaisina ISU:n verkkosivuilla (*Technical Panel Handbook*).

Pistetuumarit antavat pisteet erikseen kunkin elementin laadusta (*grade of execution, GOE*) ja ohjelman kolmesta esittämisen osa-alueesta (*program components*).

Laatupisteet annetaan kokonaislukuina asteikolla -5:stä +5:een. Tuloslaskennassa laatupisteiden keskiarvo liitetään elementin vaikeusarvoon. Elementin hyvä laatu nostaa vaikeusarvoa ja heikko laskee sitä pääsääntöisesti 10 %:n portain (esim. GOE +2 kasvattaa vaikeusarvoa 20 % ja GOE -5 pudottaa sitä 50 %). Pisteitä kertyy myös epäonnistuneista elementeistä, jos elementin perusvaatimukset täyttyvät.

Osa-aluepisteiden skaala on nollasta kymmeneen neljäsosadesimaalin tarkkuudella (esim. 3,00 / 3,25 / 3,5 / 3,75). Sama skaala on käytössä niin kotimaassa kuin kansainvälisesti kaikkien ikäluokkien kilpailuissa.

Tulosten laskemista kuvataan sääntökirjan kohdassa 7.

OHJELMAVAATIMUKSET

Kullekin sarjalle määritellään, kuinka monta elementtiä ja mitä elementtejä kilpailuohjelmassa pitää suorittaa. Jos joukkue suorittaa ylimääräisiä elementtejä, niitä arvioidaan ainoastaan siirtyminä eikä elementtipisteitä tuottavina elementteinä. Mikäli jollekin elementille on määritelty tarkempia muotovaatimuksia (esimerkiksi pivottava blokki on suoritettava lyhytohjelmassa neljässä rivissä), väärässä muodossa (esimerkiksi kolmen rivin pivottavana blokkina) suoritettu elementti on virheellinen eikä joukkue saa siitä pisteitä. On siis tärkeää että ohjelman arvioitavat elementit vastaavat vaatimuksia.

Suunnitellun ohjelman sisältö toimitetaan kilpailuissa etukäteen arvioijien käyttöön. Lyhytohjelmien elementtivaatimukset ovat tarkemmin rajattuja kuin vapaaohjelmien.

TEKNISEN TUOMARISTON ARVIOINNIN KOHTEITA

Tekninen tuomaristo tarkistaa, että ohjelmassa suoritettut elementit vastaavat ohjelmavaatimuksia sekä tyypiltään että lukumäärältään. Tekninen tuomaristo tarkistaa myös kullekin elementille asetettujen perusvaatimusten toteutumisen sekä määrittelee suoritettujen vaikeustekijöiden ja ylimääräisten vaikeustekijöiden määrän ja laadun. Mikäli perusvaatimukset eivät toteudu, joukkue ei saa pisteitä kyseisestä elementistä. Oikein suoritettut vaikeustekijät nostavat elementin vaikeustasoa ja sen myötä elementin perusarvoa.

Perusvaatimuksia voivat elementistä riippuen olla esimerkiksi:

- vähintään puolen kentän matkan (30 metriä) kattaminen elementin aikana;
- vähintään yhden kierroksen (360 astetta) pyöriminen elementin aikana;
- liukuminen koko elementin ajan (pysähtyminen on kiellettyä);
- perusmuodon tunnistaminen; tai
- oikea luistelijamäärä perusmuodon mukaisissa riveissä.

Pivottavissa elementeissä tekninen tuomaristo tarkistaa pivotusasteiden ja muiden vaatimusten täyttymisen.

- Pivotuksen asteluku vaikuttaa elementistä annettavaan vaikeustasoon muiden vaikeustekijöiden lisäksi.

Liikkuvissa elementeissä tekninen tuomaristo tarkistaa jatkuvan liikutuksen lisäksi pyörivissä elementeissä (esim. liikkuva piiri tai mylly), että elementti pyörii vaaditun vähimmäismäärän sekä mahdollisten vaikeustekijöiden vaatimusten täyttymisen.

Muissa elementeissä tekninen tuomaristo tarkistaa kullekin elementille asetettujen vaatimusten täyttymisen.

Tekninen tuomaristo nimeää ohjelman **luovan elementin tai yhdistelmäelementin**, kun sen perusvaatimukset täyttyvät.

Mikäli elementtiin tai elementtien väliseen siirtymään sisältyy kiellettyjä elementtejä, liikkeitä tai vaikeustekijöitä (*illegal elements*), tekninen tuomaristo antaa vaaralliseksi katsotusta tai muun syyn vuoksi säännöissä kielletystä elementistä, vaikeustekijästä tai liikkeestä kulloinkin voimassa olevien sääntöjen mukaisen vähennyksen. Kiellettyjen elementtien, liikkeiden ja vaikeustekijöiden tekeminen voi vaikuttaa myös joukkueen suorittaman elementin vaikeustasoon vähennyksen lisäksi.

Tekninen tuomaristo voi käyttää videotarkistusta kilpailusuorituksen päätyttyä.

PISTEUOMARIEN LAATUPISTEIDEN MÄÄRÄYTYMINEN:

Laatupisteet määräytyvät sen mukaan, kuinka monta avaintekijää tai lisätekijän kriteeriä elementti täyttää tai siitä puuttuu. Perusarvon (*base value*) 0 saanut suoritus tarkoittaa, että elementti on jo pääpiirteissään hyvä. Perusarvon voi saada myös lähtökohtaisesti laadukkaammasta suorituksesta, joka olisi ollut esimerkiksi +1:n arvoinen, mutta jonka jossakin osassa on pieni virhe. Laatupisteen 0 ylittävät laatupisteet voidaan antaa elementistä, joka täyttää yhden tai useamman niin sanotun avaintekijän (*key aspects/*) tai lisätekijän kriteerit (*additional criteria*).

Elementtien laatupistettä nostavia ja joitakin virheiksi katsottavia piirteitä on liitetty kuvaukseen esimerkeiksi. Ne julkaistaan kausittain ISU:n englanninkielisessä tiedotteessa (*ISU Communication, Synchronized Skating Guidelines for Referees, Judges and Technical Panel Deductions, Marking GOE's of Synchronized Skating Elements, Judges Criteria Adjustments to GOE and Judges Program Component Criteria*).

Kukin pistetuomari määrittelee ensin elementin laatua nostavat tekijät ja sen jälkeen sitä alentavat. Tuomarit voivat käyttää elementtien videotarkistusta suorituksen päätyttyä kilpailuissa, joissa tuomareilla on omat näytöt pisteiden syöttämistä varten.

Perusarvoa <u>nostavat</u> avaintekijät (lisätään +1 per avaintekijä)
• Hyvä muoto• Hyvä unisono• Hyvä vauhti ja sujuvuus (<i>flow</i>)• Askeleiden, liikkeiden ja suoritettujen vapaaluisteluliikkeiden laatu ja monipuolisuus• Otteiden laatu ja monipuolisuus; elementeissä tulisi mahdollisuuksien mukaan käyttää vähintään kahta erilaista otetta• Elementtiin menon ja/tai ulostulon laatu ja monipuolisuus• Vaikeustekijöiden monipuolisuus sekä sulava ja laadukas suorittaminen• Musiikin ajoituksen, tempon tai luonteen heijastaminen• Luovuuden tai omaperäisyyden heijastaminen• Lisäksi erikseen määritellyt elementtikohdaiset laatupisteitä nostavat tekijät

Perusarvoa <u>laskevat</u> tekijät	
Pienet virheet	Suuret virheet
• Eivät häiritse elementtiä kokonaisuutena • vähennetään pääsääntöisesti -1 laatu piste/virhe ○ Horjahdus, törmäys tai vapaan käden tai jalan kosketus jäähän ○ Otteiden irrotukset ○ Näkyvät muut virheet ○ Pitkä valmistautuminen elementtiin ○ Teknisen tuomariston määrittelemä koreografinen virhe (vähennys -2 laatu pistettä/virhe)	• Vaikuttavat suuresti elementin sujuvuuteen ○ Yhden luistelijan kaatuminen - vähennetään -2 - -3 kaatumisesta ja sen aiheuttamasta häiriöstä riippuen ○ Kahden luistelijan kaatuminen elementissä - vähennetään -4 ○ Kolmen tai useamman luistelijan kaatuminen elementissä - elementin laatu pisteeksi annettava aina -5
• Lisäksi erikseen määritellyt elementtikohtaiset virheet, kuten törmäys läpimenossa tai nostoelementissä tapahtuva noston putoaminen.	

Esimerkki: Läpimeno

Elementissä on seuraavat perusarvoa nostavat avaintekijät:

- ✓ hyvä muoto, hyvä unisono sekä hyvä vauhti ja sujuvuus.

Elementin laatu pistettä nostavia tekijöitä on kolme, joilla päädytään laatu pisteen lähtötasolle +3.

Läpimenon aikana tapahtuu kuitenkin pieniä virheitä:

- yksi luistelijaa horjahtaa hieman ja ennen läpimenoa yhdellä rivillä jää ote auki.

Kummastakin virheestä vähennetään -1

➔ päädytään laatu pisteeseen +1. (+3-1-1=+1).

MITÄ ESITTÄMISEN OSA-ALUEPISTEISSÄ ARVIOIDAAN?

1. Ohjelman rakenne (*Composition*)

Tuomarit arvioivat

- elementtien yhdistämistä toisiinsa
- kentän käyttöä
- eri tasojen ja ulottuvuuksien käyttöä liikekielessä
- koreografian sopivuutta valitun musiikin erilaisiin osiin

2. Esittäminen (*Presentation*)

Tuomarit arvioivat joukkueen kykyä ja taitoa

- esiintyä katsojalle ja ilmaista itseään
- näyttää energian ja liikkeiden vaihtelua ja käyttää vastakohtaisuuksia
- ilmaista musiikin luonnetta ja luistella vaivattomasti musiikin rytmiä, jaksottelua ja tempoa seuraten (ajoitus)
- luistella unisonossa, yhtenä kokonaisuutena joukkueen jäsenten väliset etäisyydet jäällä huomioiden

3. Peruluistelutaidot (*Skating Skills*)

Tuomarit arvioivat joukkueen kykyä ja taitoa

- käyttää kaaria, askelia, käännöksiä, liikkeitä ja suuntia
- tehdä puhtaita kaaria, askelia ja käännöksiä sekä viimeistellä jalkojen ja käsien ojennukset
- hallita vartalon käyttöä
 - o luistella ryhdikkäänä selkä, lantio, pää ja hartiat luontevassa asennossa
 - o kannatella vartalo, jalat ja kädet hyvin
- säilyttää tasapaino ja liukua terällä äänettömästi ja vaivattomasti
- siirtyä sujuvasti liu'usta ja liikkeestä toiseen
- käyttää voimaa ja luistella vauhdikkaasti

Osa-aluepisteiden skaala

10	Poikkeuksellisen loistava (<i>outstanding</i>)
9	Erinomainen (<i>excellent</i>)
8	Erittäin hyvä (<i>very good</i>)
7	Hyvä (<i>good</i>)
6	Keskitasoa parempi (<i>above average</i>)
5	Keskitasoinen (<i>average</i>)
4	Kohtalainen (<i>fair</i>)
3	Välttävä (<i>weak</i>)
2	Heikko (<i>poor</i>)
1	Hyvin heikko (<i>very poor</i>)
<1	Erittäin heikko (<i>extremely poor</i>)

Jos suorituksessa on vakava virhe tai virheitä, jotka katkaisevat ohjelman suorittamisen (esim. kaatuminen tai muu iso virhe), tuomari arvioi virheen/virheiden vaikutuksen ohjelman sujuvuuteen ja jatkuvuuteen ja alentaa kutakin osa-aluepistettä. Jos suoritus on ehjä ja onnistunut, se on myös osa-aluepisteissä arvokkaampi kuin sama ohjelma rikkonaisena ja epäonnistuneena. Mikäli ohjelmassa on yksi vakava virhe, kaikkien ohjelman osa-aluepisteiden korkein mahdollinen pistemäärä on 9,50. Mikäli ohjelmassa on enemmän kuin yksi vakava virhe (kaksi tai enemmän), kaikkien ohjelman osa-aluepisteiden korkein mahdollinen pistemäärä on 8,75.